

Károsítóhelyzet alakulása

Zala megye, 2021.07.12-07.19.

Időjárás:

A múlt héten folytatódott a meleg időjárás, amely a csapadékos napok környezetében mérséklődött valamelyest. Csapadék 2 (3) nap esett, 12-20 mm között, intenzív, viharos erejű szél kíséretében. A csapadékos napok környékén magas páratartalom (80-95 %) és tartós levélnedvesség alakult ki (11-13 óra), mely a gombabetegségek fertőzésének kedvezett.

A hőmérsékleti értékek hasonlóak voltak az előző időszakhoz, egy kevésbé enyhült a meleg (minimum: 10,7-18,2 fok, maximum: 24,5-31,6 fok; átlag: 18,8-23,4 fok). Az UV sugárzás mindvégig magas volt.

SZÓJA

Növényfenológia: virágzás

Károsítók:

Az **atkák** szaporodása és populációja csak a kezelt állományokban csökkent kártételi küszöbszint alá. Ahol nem védekeztek, és/vagy a permetezésből kimaradt táblaszéleken továbbra is tömeges a jelenlétük. A kezeletlen állományokban a növények felső leveleire nagy számban vándoroltak fel az atkák, melynek következtében a levelek fakulása, sárgulása táblaszinten is már jelentős. A tojásrakás intenzitása nem csökkent, ezért a védekezések (ahol eddig nem tették) továbbra is indokoltak.

KUKORICA

Növényfenológia: Nagyon heterogén fejlettség jellemző: címerhányás kezdete - virágzás állapot. Az esők az állományok vitalitásán sokat lendítettek.

Károsítók:

Kukoricában a **kukoricamoly** első nemzedékének rajzása befejeződött. A kártételek a monokultúrás és/vagy forgatás nélküli táblák környezetében jelentős mértékűek. Sok esetben a tövek ~20-40 %-a fertőzött. A még címerhányás előtti állapotú táblákon jelentős lesz a kártétel következtében a címertörés (feltéve, ha a címerhányás be tud következni, mert a többségében L4-L5-ös lárvák már a levelek védelmében is nagy kárt okoztak) (1. fotó).

A **kukoricabogár** egyedszáma növekedett a táblákon. A vizuális szemle során gyakran nem látszik jelentősnek a populáció, mert a bogarak a levelek között megbújnak. A sárga ragacslapokon 100-120 db imágó/csapda/3 nap mennyiségben számoltuk a kártevőt. A bogarak párosodása megkezdődött (2. fotó), az állományvédekezések rövidesen elvégezhetők a fertőzött táblákon, mellyel a következő évi népesség számát csökkenthetjük.

A **takácsatkák** felszaporodása, kártétele folyamatos. Az alsó 4-5 levél fertőzött gyenge-közepes mértékben, amely látványos sárgulást, és a korábbi aszályal együtt már száradást is okozott.

1. fotó: Kukoricamoly lárva (L4-L5) kártétele a címeren a levelek takarásában

2. fotó: Párosodó kukoricabogarak

NAPRAFORGÓ

Növényfenológia: virágzás.

Napraforgóban a **poloskák** egyedszáma és kártétele nem növekedett, legfeljebb gyenge létszám és kártétel jellemzi. A tányéron viszonylag kevés a szúrásnyom.

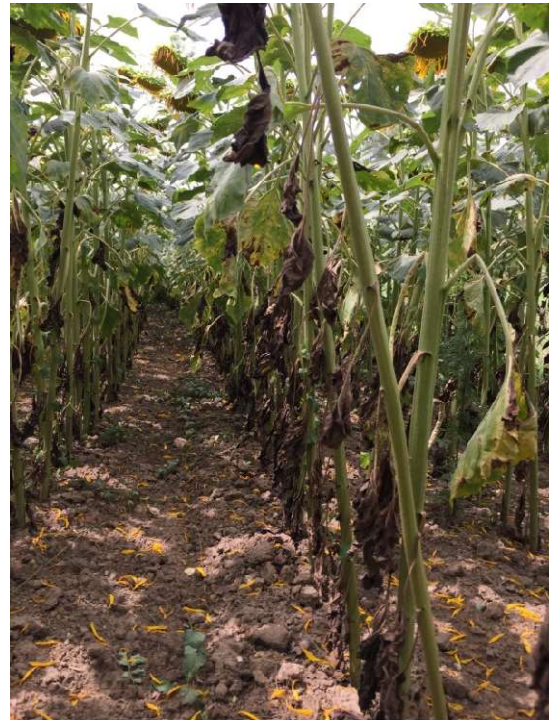
Az alsó leveleken (gyenge-)közepes mértékű az **alternáriás foltosság** (2-3-as fokozat), de egyértelműen látható a betegség felfelé terjedése is. Gyakran látni a felső (tányér közeli) leveleken is kisebb foltokat (3. fotó). Az érzékeny állományokban a **diaportés betegség** fellépése és növényen belül felfelé terjedése is jellemző egy-egy táblán. Az alsó 4-6 levél felszáradása gyakori, mely részben a korábbi aszálynak részben a diaportés fertőzésnek tudható be (4-5. fotó).

A betegségek csak a leveleken alakultak ki, szár-és tányérfertőzőség egyelőre nem látható.

A **takácsatkák** és a **tripszek** a napraforgó állományokat sem kímélték. Gyakran a felső leveleken is láthatók a kártétel nyomai (3. fotó), egy-egy levélen 5-20 %-os felületi fertőzőtséggel. A mikroszkópi vizsgálatok során látható, hogy a tojásrakás még tart – habár már nem tömeges – így a kártételek kismértékű fokozódása valószínűsíthető ha szárazra fordul az időjárás.

3. fotó: Alternáriás foltosság és atkafertőzés nyomai a napraforgó felső levelein

4-5. fotó: Diaporthe betegség és korábbi időszak aszálytünetei napraforgón

BURGONYA

Növényfenológia: gumófejlődés.

Burgonyában a **burgonyabogár** második nemzedékének imágói gyenge de növekvő létszámúak. A betelepedést figyelni kell.

Az öntözött és most már az öntözetlen területeken is folytatni kell a **burgonyavész** elleni megelőző védekezéseket. A jelenlegi időjárás kifejezetten kedvez az újabb fertőzéseknek (eső+páratartalom+hőmérséklet), így a lomb hirtelen nagyobb mértékű károsodása is felléphet védelem nélkül. Az inkubációs idő 4-5 napra rövidült. Tovább fokozódott az alsó levelek felszáradása, a növények sárgulása amely részben a betegséggel, részben élettani változásokkal magyarázható.

CSONTHÉJASOK (KAJSZI, SZILVA, CSERESZNYE, MEGGY), ALMA, DIÓ

Növényfenológia:

Szilva: gyümölcsfejlődés;

Alma, körte: gyümölcsfejlődés (~gyümölcsnövekedés), hajtászáródás;

Károsítók:

Almában, körtében a **levéltetvek** felszaporodása, kártétele csökkenő, kisebb kolóniák még megfigyelhetők.

A csapda fogások alapján az **almamoly** rajzása folyamatos, csökkenő (5-13 db imágó/csapda/3 nap). Az újabb védekezésre fel kell készülni.

A **vértetvek** felszaporodása, terjedése továbbra is intenzív, házi kertben erős fertőzések láthatók.

Az **almafalisztharmat** és az **almafa varasodás** levéltünetei nem növekedtek, de mindkét betegség fellépése jelentős (közepes-erős (3-5-ös skála, 11-75 %). A gyümölcsön gyenge helyenként közepes mértékű a betegség fellépése. A védekezések továbbra is indokoltak!

Csonthéjasokban a **keleti gyümölcsmoly** rajzása folyamatos, csökkenő 19-66 db imágó/csapda/3 nap fogással a csapdákbán.

Szilvában a **szilvamoly** rajzása folyamatos, stagnáló 38-52 db imágó/csapda/3 nap fogással. A szilvamollyal fertőzött gyümölcsök aránya ~5-20 % között változik. A termések élettani eredetű hullása is intenzívvé vált. A folyamatos védelem szükséges.

Dióban a **dióburok-fűrőlégy** rajzása az egyes ültetvényekben nagyon heterogén. Fontos a táblaszintű előrejelzés a védekezés időzítéséhez. Az egyedszám a kezeletlen állományokban emelkedett, 17-20 db imágó/csapda/hét fogással. Az első védekezés elvégzése a héten javasolható.

SZŐLŐ

Növényfenológia: fűtzáródás kezdete.

Szőlőben a gyenge mértékű **lisztharmat** levéltünetek a kezeletlen állományokban növekedtek (2-3-as skála). A betegség tünetei a fűtökön is jelentőssé váltak (házi kertben). Általában gyenge mértékű a fertőzöttség de a gyakoriság növekedése szemmel látható. A fertőzésveszély mindenütt emelkedő és bár a fűtök fertőzésre való fogékonysága azok fejlettségével fokozatosan csökken, a teljes fűtzáródás előtti védelem nagyon fontos!

A **peronoszpóra** újabb – már életképes - „olajfoltjai” jelentek meg a leveleken. Érzékeny fajtákban gyenge-közepes fertőzöttség van kilátásban. A sporulálás ezideig nagyon minimális volt, de a magas páratartalom és a kedvező hőmérsékleti értékek a napokban tömeges spóra kiverődést eredményeznek. Amennyiben védelem nélkül hagyjuk a szőlőt, súlyos lombfertőzés alakulhat ki. A fűtök fertőzésre való fogékonysága csökkenő, de a magas fertőzésveszély miatt az intenzív védelem elengedhetetlen.

Zalaszentlőrinc, 2021. július 19.

Tühs Annamária
előrejelző